

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2016)0505

Tiibetiläisen Larung Gar -buddhalaisakatemian ja Ilham Tohtin tapaukset

Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. joulukuuta 2016 Larung Garin tiibetinbuddhalaisen akatemian ja Ilham Tohtin tapauksista (2016/3026(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Tiibetistä ja erityisesti 25. marraskuuta 2010 antamansa päätöslauselman ”Tiibet – suunnitelmat tehdä kiinan kielestä pääopetuskieli”¹, 27. lokakuuta 2011 antamansa päätöslauselman Tiibetistä, erityisesti nunnien ja munkkien polttoitsemurhista² sekä 14. kesäkuuta 2012 antamansa päätöslauselman Tiibetin ihmisoikeustilanteesta³,
- ottaa huomioon 26. marraskuuta 2009 antamansa päätöslauselman ”Kiina: vähemmistöjen oikeudet ja kuolemanrangaistuksen käyttö”⁴ ja 10. maaliskuuta 2011 antamansa päätöslauselman Kashgarin tilanteesta ja kulttuuriperinnöstä (Xinjiangin uiguurien autonominen alue, Kiina)⁵,
- ottaa huomioon 16. joulukuuta 2015 antamansa päätöslauselman EU:n ja Kiinan suhteista⁶,
- ottaa huomioon Kiinan hallituksen ja dalai-laman korkea-arvoisten edustajien välillä vuosina 2002–2010 käydyt yhdeksän neuvottelukierrosta; ottaa huomioon Kiinan valtioneuvoston tiedotustoimiston 15. huhtikuuta 2015 julkaiseman valkoisen kirjan Tiibetistä ”Tibet's Path of Development Is Driven by an Irresistible Historical Tide”; ottaa huomioon neljännen dalai-laman edustajien vuonna 2008 esittämän asiakirjan ”Memorandum on Genuine Autonomy” ja vuonna 2009 esittämän asiakirjan ”Note on Genuine Autonomy”,
- ottaa huomioon Kiinan kansantasavallan perustuslain 36 pykälän, jossa taataan kaikille kansalaisille oikeus uskonnonvapauteen sekä 4 pykälän, jolla suojellaan ”vähemmistökansalaisten” oikeuksia,

¹ EUVL C 99 E, 3.4.2012, s. 118.

² EUVL C 131 E, 8.5.2013, s. 121.

³ EUVL C 332 E, 15.11.2013, s. 69.

⁴ EUVL C 285 E, 21.10.2010, s. 80.

⁵ EUVL C 199 E, 7.7.2012, s. 185.

⁶ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0458.

- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan Donald Tuskin EU:n ja Kiinan seitsemännentoista huippukokouksen päätteeksi 29. kesäkuuta 2015 yhdessä Kiinan pääministerin Li Keqiangin kanssa pitämässä lehdistötilaisuudessa esittämät lausunnot, joissa hän totesi EU:n olevan huolestunut sanan- ja yhdistymisvapaudesta Kiinassa ja sen koskevan myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden, kuten tiibetiläisten ja uiguurien, tilannetta ja kannusti Kiinaa aloittamaan uudelleen merkityksellisen vuoropuhelun dalai-laman edustajien kanssa,
 - ottaa huomioon Kiinan kommunistipuolueen keskuskomitean elokuussa 2015 järjestämän ”Sixth Tibet Work Forum” -foorumin,
 - ottaa huomioon Euroopan ulkosuhdehallinnon tiedottajan 23. syyskuuta 2014 antaman lausunnon, jossa tuomitaan uiguurilaisen taloustieteen professorin Ilham Tohtin elinkautinen vankeusrangaistus ja kehoitetaan vapauttamaan hänet välittömästi ja ehdoitta,
 - ottaa huomioon EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelun, joka käynnistettiin vuonna 1995 ja jonka 34. kierros käytiin Pekingissä 30. marraskuuta ja 1. joulukuuta 2015,
 - ottaa huomioon, että 11. lokakuuta 2016 Ilham Tohtille myönnettiin Martin Ennals-palkinto hänen toimistaan ihmisoikeuksien puolustajana ja syyskuussa 2016 hänet nimettiin mielipiteenvapauden Saharov-palkinnon saajaehdokkaaksi,
 - ottaa huomioon vuonna 2003 aloitetun EU:n ja Kiinan strategisen kumppanuuden sekä 22. kesäkuuta 2016 annetun komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon yhteisen tiedonannon Euroopan parlamentille ja neuvostolle aiheesta ”EU:n uuden Kiinan-strategian lähtökohdat”,
 - ottaa huomioon 16. joulukuuta 1966 tehdyn kansalaisyhteistyön ja poliittisten oikeuksien koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. katsoo, että ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen edistämisen ja kunnioittamisen olisi oltava EU:n ja Kiinan pitkäaikaisen kumppanuuden ytimessä, sillä EU on sitoutunut ylläpitämään näitä arvoja ulkoisessa toiminnassaan ja Kiina on ilmaissut kiinnostuksensa näiden samojen arvojen kunnioittamiseen omassa kehitys- ja kansainvälisessä yhteistyössään;
- B. toteaa, että Kiinan hallitus on ilmaissut kehitystavoitteissaan tavoittelevansa suurempaa roolia maailmanlaajuisten haasteiden, kuten kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden sekä ilmastomuutoksen, ratkaisemisessa ja enemmän vaikutusvaltaa sekä poliittisessa että taloudellisessa globaalihallinnassa ja että se on sitoutunut vahvistamaan oikeusvaltiota;
- C. ottaa huomioon, että 29. kesäkuuta 2015 pidetyssä EU:n ja Kiinan 17. huippukokouksessa nostettiin kahdenväliset suhteet uudelle tasolle ja että ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa strategiakehyksessään EU lupaa asettaa ihmisoikeudet keskiöön suhteissaan kaikkiin kolmansiin maihin, myös strategisiin kumppaneihin; ottaa huomioon, että 12.–13. heinäkuuta 2016 pidetyssä EU:n ja Kiinan

18. huippukokouksessa päätettiin, että EU ja Kiina järjestävät ihmisoikeuksia koskevan vuoropuhelun uuden kierroksen vielä vuonna 2016;

- D. ottaa huomioon, että Kiina on edistynyt viime vuosikymmeninä taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien toteuttamisessa, mikä kuvastaa sen ilmaisemia prioriteetteja, jotka koskevat kansalaisten oikeuksia toimeentuloon ja kehitykseen, mutta sen saavutukset poliittisten ja kansalaisoikeuksien saralla sekä ihmisoikeuksien edistämässä ovat vähäiset;
- E. ottaa huomioon, että 2. joulukuuta 2015 Pekingissä pidetyn EU:n ja Kiinan 34. ihmisoikeusvuoropuhelun aikana EU esitti huolestumisensa vähemmistöön kuuluvien ihmisten oikeuksien kunnioittamisesta erityisesti Tiibetissä ja Xinjiangissa sekä uskonnon tai vakaumuksen vapauden kunnioittamisesta; toteaa, että Ilham Tohtin tapauksesta keskusteltiin EU:n ja Kiinan 34. ihmisoikeusvuoropuhelussa;
- F. toteaa, että Larung Garin instituutti, joka on vuonna 1980 perustettu, maailman suurin tiibetinbuddhalainen keskus, on tällä hetkellä Kiinan hallituksen toteuttaman laajan purkutyön kohteena, jonka tarkoituksena on pienentää oppilaitosta 50 prosentilla, häättää noin 4 600 asukasta voimakkeinoin ja tuhota noin 1 500 asuntoa; toteaa, että Kiinan viranomaisten mukaan tämä purkutyö on tarpeen ”korjauksien ja oikaisujen” toteuttamiseksi;
- G. ottaa huomioon, että hädetyt aiotaan pakottaa osallistumaan ”isänmaallisiin koulutusharjoituksiin”; ottaa huomioon, että akatemian kolme nunnaa teki itsemurhan protestiksi Larung Garin jatkuvia laajamittaisia purkutöitä vastaan;
- H. toteaa, että vuodesta 2009 lähtien erittäin suuren määrän tiibetiläisiä, joista useimmat ovat olleet munkkeja ja nunnia, kerrotaan sytyttäneen itsensä tuleen vastalauseena Kiinan Tiibetissä harjoittamalle tiukalle politiikalle ja tukeakseen dalai-laman paluuta sekä uskonnonvapauden myöntämistä Sichuanin maakunnan Ngaban (kiinaksi Aba) hallintoalueelle ja Tiibetin ylängön muille alueille;
- I. toteaa, että hänen pyhyytensä dalai-laman lähettiläät ovat ottaneet yhteyttä Kiinan kansantasavallan hallitukseen Tiibetin kysymyksen ratkaisemiseksi kumpaakin osapuolta tyydyttävällä tavalla; toteaa, ettei Tiibetin kriisin ratkaisussa ole tapahtunut edistystä viime vuosina ja että viimeinen neuvottelukierros järjestettiin vuonna 2010 ja neuvottelut ovat tällä hetkellä jäässä;
- J. toteaa, että 23. syyskuuta 2014 uiguurilainen taloustieteen professori Ilham Tohti tuomittiin elinkautiseen vankeusrangaistukseen väitettyjen separatismisyytösten nojalla ja että hänet oli pidätetty saman vuoden tammikuussa; toteaa, myös seitsemän hänen entistä oppilastaan vangittiin ja tuomittiin kolmen–kahdeksan vuoden vankeusrangaistuksiin väitetystä yhteistyöstä Tohtin kanssa;
- K. ottaa huomioon väitteet, joiden mukaan oikeudenmukaista menettelyä ei noudatettu, erityisesti asianmukaisen puolustautumisoikeuden suhteen;
- L. ottaa huomioon, että Xinjiangin alueella, jolla islaminuskoinen etninen uiguurivähemmistö pääasiassa asuu, on puhjennut jatkuvasti etnisiä levottomuuksia ja väkivaltaa; ottaa huomioon, että Ilham Tohti on aina torjunut separatismia ja väkivallan ja pyrkinyt sovintoon, joka perustuu uiguurien kulttuurin kunnioittamiseen;

1. vaatii Kiinan viranomaisia lopettamaan Larung Garin purkutytöt ja sen asukkaiden häätämisen ja kunnioittamaan siten uskonnonvapautta ihmisoikeuksia koskevien kansainvälisten sitoumuksiensa mukaisesti;
2. kehottaa Kiinan viranomaisia aloittamaan vuoropuhelun ja osallistumaan rakentavasti kehitykseen Larung Garissa paikallisen yhteisön ja sen uskonnollisten johtajien kanssa sekä puuttumaan ylikansoitettuihin uskonnollisiin instituutteihin liittyviin ongelmiin antamalla tiibetiläisten perustaa lisää instituutteja ja rakentaa lisää tiloja; kehottaa myöntämään Larung Garin purkutöiden yhteydessä hädetyille korvauksia ja uusi asunto heidän valitsemastaan paikasta, jotta he voivat jatkaa uskonnollista toimintaansa;
3. pitää valitettavana, että Barkhamin väliasteen kansantuomioistuimien tuomitsi kymmenen tiibetiläistä eripituisiin, 5–14 vuoden vankeusrangaistuksiin, koska he osallistuivat hänen pyhytensä dalai-laman 80-vuotissyntymäpäiväjuhlahallitukseen Ngaban alueella;
4. on syvästi huolissaan ihmisoikeustilanteen heikkenemisestä Tiibetissä, mikä on johtanut polttoitsemurhatapausten lisääntymiseen; arvostelee armeijan näkyvyyden lisääntymistä Tiibetin ylängöllä, mistä seuraa vain jännityksen kiristymistä alueella; tuomitsee valvontajärjestelmien lisääntyvän käytön tiibetiläisissä yksityiskodeissa;
5. on huolissaan siitä, että hallinto sortaa yhä enenevässä määrin eri vähemmistöjä, erityisesti tiibetiläisiä ja uiguureja, kun se asettaa lisärajoituksia niiden perustuslain takaamille oikeuksille, joita ovat oikeus kulttuurin ilmaisemiseen ja uskonnonvapauteen sekä sanan- ja ilmaisunvapauteen, oikeus rauhanomaiseen kokoontumiseen ja järjestäytymisoikeus, mikä asettaa kyseenalaiseksi Kiinan ilmaiseman sitoutumisen oikeusvaltion periaatteeseen ja kansainvälisten velvoitteiden noudattamiseen; vaatii, että viranomaiset kunnioittavat näitä perusvapauksia;
6. on huolissaan turvallisuutta koskevan lakipaketin hyväksymisestä ja sen vaikutuksesta Kiinan vähemmistöihin, erityisesti terrorismintorjuntalaista, joka saattaa johtaa Tiibetin kulttuurin ja uskonnon rauhanomaisen ilmaisun rangaistavuuteen, sekä kansainvälisten valtiosta riippumattomien järjestöjen hallinnointia koskevasta laista, joka tulee voimaan 1. tammikuuta 2017 ja joka asettaa ihmisoikeusryhmät hallituksen tiukan valvonnan alaisiksi, sillä tässä on kyseessä selvästi ylhäältä alas -lähestymistapa, sen sijaan että kannustettaisiin paikallis- ja keskushallinnon ja kansalaisyhteiskunnan väliseen kumppanuuteen;
7. vaatii Kiinan hallitusta muuttamaan turvallisuutta koskevan lakipaketin säännöksiä, joilla kavennetaan kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden toimintamahdollisuuksia ja kiristetään uskonnon harjoittamiseen kohdistuvaa hallituksen valvontaa; kehottaa Kiinan hallitusta tarjoamaan ja takaamaan oikeudenmukaisen ja turvallisen ympäristön kaikille kansalaisjärjestöille ja ihmisoikeuksien puolustajille, jotta ne voisivat toimia maassa vapaasti, mikä voisi merkittävästi täydentää valtion tarjoamia sosiaalipalveluja alhaalta ylös -lähestymistavalla ja vaikuttaa osaltaan sosiaalisten, taloudellisten ja poliittisten oikeuksien sekä kansalaisyhteiskunnan edistämiseen;
8. kehottaa Kiinan hallitusta aloittamaan uudelleen vuonna 2010 lopettamansa vuoropuhelun Tiibetin edustajien kanssa, jotta löydetään kattavapoliittinen ratkaisu Tiibetin kriisiin; kehottaa kunnioittamaan tiibetiläisten perustuslain mukaista ilmaisunvapautta, yhdistymisvapautta ja uskonnonvapautta; katsoo, että vähemmistöjen oikeuksien kunnioittaminen on demokratian ja oikeusvaltion keskeinen osa ja että ne ovat välttämättömiä poliittisen vakauden kannalta;

9. tuomitsee jyrkästi Ilham Tohtin vangitsemisen, sillä hän suorittaa elinkautista vankeusrangaistusta väitettyjen separatismisyytösten nojalla; pitää valitettavana, että oikeudenmukaista menettelyä ei noudatettu eikä hänellä ollut oikeutta asianmukaiseen puolustautumiseen; vaatii Kiinan viranomaisia noudattamaan vaatimusta myöntää yksi vierailuoikeus kuukaudessa perheenjäsenille;
10. kehottaa vapauttamaan välittömästi ja ehdoitta Ilham Tohtin ja hänen kannattajansa, jotka on vangittu hänen tapauksensa yhteydessä; kehottaa lisäksi palauttamaan Ilham Tohtin opetusluvan ja takaamaan hänelle vapaan liikkuvuuden Kiinassa ja sen ulkopuolella;
11. muistuttaa, että on tärkeää, että EU ottaa esille Kiinan ihmisoikeusloukkaukset, erityisesti Tiibetin ja Xinjiangin vähemmistöjen tapauksen, kaikessa Kiinan viranomaisten kanssa käytävässä poliittisessa ja ihmisoikeuksia koskevassa vuoropuhelussa, noudattaen EU:n sitoumusta käyttää vahvaa, selvää ja yhtenäistä ääntä maata koskevassa lähestymistavassa, mukaan lukien vuosittaiset ihmisoikeusvuoropuhelut; huomauttaa lisäksi, että Kiina on osana jatkuvaa uudistusprosessiaan ja kasvavaa globaalia toimintaansa valinnut kansainvälisen ihmisoikeuksia koskevan kehyksen allekirjoittamalla useita ihmisoikeussopimuksia, ja kehottaa siksi jatkamaan vuoropuhelua Kiinan kanssa, jotta se noudattaisi sitoumuksiaan;
12. pitää valitettavana, että EU:n ja Kiinan 35. ihmisoikeusvuoropuhelu ei todennäköisesti toteudu ennen vuoden 2016 loppua, kuten oli sovittu; kehottaa Kiinan hallitusta hyväksymään vuoden 2017 ensimmäisinä viikkoina käytävän korkean tason vuoropuhelun;
13. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Kiinan kansantasavallan hallitukselle ja parlamentille.